

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Θεματική	Ενδιαφέρονται και ενεργώ	Υποθεματική	Συμπερίληψη, αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Γ' -ΣΤ'		
Τίτλος	Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι.		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	.Δεξιότητες Κοινωνικής Ζωής (Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Ανθεκτικότητα, Υπευθυνότητα) . Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας (χρήση ψηφιακών μέσων). Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης (ενσυναίσθηση και ευαισθησία)		

.....Αλληλοσεβασμός.....

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/ριες αναμένεται: να κατανοήσουν ότι κάθε άτομο είναι ξεχωριστό όπως ακριβώς και οι παλάμες των χεριών τους -να αναγνωρίσουν ότι όλα τα άτομα έχουν δυνατά σημεία αλλά και αδύναμα στοιχεία -να κατανοήσουν ότι τα χαρακτηριστικά μας δε μας κάνουν καλύτερους ή χειρότερους αλλά διαφορετικούς -να αναγνωρίσουν ότι αν και όλοι είμαστε διαφορετικοί, είμαστε όλοι ίσοι.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Οι μαθητές/ριες σε μία λευκή κόλλα Α4 κάνουν το περίγραμμα της παλάμης και των δύο χεριών τους και κόβουν με ψαλίδι το περίγραμμα. Σε κάθε δάχτυλο της πρώτης παλάμης γράφουν κάτι που μπορούν να κάνουν και σε κάθε δάχτυλο της δεύτερης παλάμης γράφουν κάτι που δεν μπορούν να κάνουν. Έτσι καταγράφουν 5 πράγματα που μπορούν να κάνουν και 5 πράγματα που δεν μπορούν να κάνουν. Στην ολομέλεια οι μαθητές/ριες παρουσιάζουν τον εαυτό τους και τις παλάμες τους και συζητούν για τις ομοιότητες αλλά και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους. Στη συνέχεια οι μαθητές/ριες καλούνται να δουν την πρώτη παλάμη (με όσα μπορούν να κάνουν) σα να ήταν το ανοιξιάτικο φύλλο ενός δέντρου και να τη χρωματίσουν ανάλογα. Η δεύτερη παλάμη (με όσα δεν μπορούν να κάνουν), θα μπορούσε να είναι το φθινοπωρινό φύλλο ενός δέντρου και χρωματίζεται ανάλογα. Το κάθε παιδί τοποθετεί το ανοιξιάτικο φύλλο της μίας παλάμης στα κλαδιά ενός δέντρου και το φθινοπωρινό φύλλο της άλλης παλάμης τοποθετείται στο έδαφος. Όλα τα φύλλα είναι χρήσιμα στο δέντρο. Τα δυνατά μας σημεία τα ενισχύουμε και τις αδυναμίες μας τις αναγνωρίζουμε και τις αποδεχόμαστε. Όσο πιο διαφορετικά τα άτομα, τόσο πιο πλούσια είναι η ομάδα της τάξης. Τέλος οι μαθητές/ριες συναποφασίζουν για το όνομα της τάξης τους και τον τίτλο του συνεργατικού έργου «Το δέντρο...»

...Μπες στη θέση μου.....

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/ριες αναμένεται να μπουν στη θέση του άλλου , να γνωρίσουν τις αναπηρίες και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, να βιώσουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και να ονοματίσουν τα συναισθήματα που ένιωσαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Ιδεοθύελλα- Εννοιολογικός χάρτης Α) «Τι είναι η αναπηρία; Ποιες αναπηρίες γνωρίζεις» Β)«Τι είναι οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες; Ποιες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες γνωρίζεις»; Γ) «Τι θα ήθελες να μάθεις για αυτό το θέμα;»

Οι απαντήσεις των παιδιών καταγράφονται σε εννοιολογικό χάρτη σε χαρτόνι ή στο coggle.it . Αυτός ο αρχικός εννοιολογικός χάρτης θα αξιοποιηθεί και στο 6ο Εργαστήριο κατά την αξιολόγηση.

Σταθμοί εργασίας Οι μαθητές/ριες χωρίζονται σε 5 ομάδες επιλέγοντας κάρτες διαφορετικού χρώματος και μοιράζονται ρόλοι στην ομάδα (παρουσιαστής, γραμματέας, συντονιστής χρόνου, παρατηρητής, μέλος). Θα παραμείνουν στην ίδια ομάδα σε όλα τα εργαστήρια αλλά οι ρόλοι θα αλλάζουν κυλιόμενα σε κάθε εργαστήριο. Ταυτόχρονα κατανέμονται στους 5 σταθμούς εργασίας. Οι ομάδες- σταθμοί εργασίας αντιστοιχούν 1. στην οπτική αναπηρία, 2. στην ακουστική αναπηρία, 3. στην κινητική αναπηρία 4. στο φάσμα αυτισμού και 5. στις μαθησιακές δυσκολίες. Η κάθε ομάδα θα περάσει και από τους 5 σταθμούς με κυκλικό τρόπο. Κάθε μαθητής/ρια έχει μία φόρμα αυτοαξιολόγησης που συμπληρώνει ατομικά πριν μετακινηθεί στον επόμενο σταθμό εργασίας. Σε κάθε σταθμό, η κάθε ομάδα παραμένει 5 λεπτά. Ο/η εκπαιδευτικός κρατά το χρόνο και με ηχητικό σήμα δηλώνει τη δεξιόστροφη μετακίνησή των μαθητών/ριών στον επόμενο σταθμό εργασίας. Η δραστηριότητα τελειώνει όταν όλες οι ομάδες έχουν περάσει από όλους τους σταθμούς εργασίας και έχουν συμπληρώσει τη φόρμα αυτοαξιολόγησης. Στην ολομέλεια της τάξης γίνεται συζήτηση για το θέμα και τα αρχικά ερωτήματα των παιδιών αλλά και για: α) για τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι μαθητές/ριες στους σταθμούς εργασίας, β) για τις απαντήσεις τους στη φόρμα αυτοαξιολόγησης και γ) για τα συναισθήματά τους. Σε χαρτόνι ο εκπαιδευτικός καταγράφει με διαφορετικό χρώμα, μέσα σε κύκλο, τα συναισθήματα των παιδιών, για το πώς ένιωσαν και τον αναρτά στον τοίχο, γιατί θα εμπλουτιστεί στα επόμενα εργαστήρια. Εναλλακτικά τα συναισθήματα των μαθητών/ριών καταγράφονται ψηφιακά σε padlet, canva.

Συμπερίληψη

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/ριες αναμένεται να διακρίνουν τις έννοιες της ισότητας των ευκαιριών, της ισότιμης ευκαιρίας , να διακρίνουν τις έννοιες της συμπερίληψης, της ένταξης, του αποκλεισμού και του διαχωρισμού , να επιχειρηματολογήσουν για τις αξίες της συμπερίληψης , να αναγνωρίσουν τη σχέση ανάμεσα σε αξίες και συμπεριφορές και να γράψουν τη διακήρυξη της συμπεριληπτικής

τάξης

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Δίνεται στους/στις μαθητές/ριες φύλλο εργασίας και το συμπληρώνουν στις ομάδες τους. Ακολουθεί παρουσίαση των ομάδων και συζήτηση σχετικά με : 1.Είναι δίκαιη η ισότητα ευκαιριών; 2.Τι σημαίνει Ισότιμη ευκαιρία; διαφορετική βοήθεια- ίδιο αποτέλεσμα 3.Τι είναι η συμπερίληψη; άρση φραγμών και εμποδίων Στη συνέχεια αποσαφηνίζεται η έννοια του αποκλεισμού, του διαχωρισμού, της ένταξης και της συμπερίληψης.

Δίνεται στους/στις μαθητές/ριες φύλλο εργασίας και το συμπληρώνουν στις ομάδες τους. Οι μαθητές/ριες στην κάθε ομάδα επιλέγουν τις δύο αξίες που είναι πιο σημαντικές για τη συμπερίληψη και καταλήγουν στις 10 αξίες της τάξης που είναι κοινά αποδεκτές με ψηφοφορία. Αν η συμπερίληψη ήταν δέντρο. Οι ρίζες θα ήταν οι αξίες. Οι λέξεις θα ήταν ο κορμός και οι πράξεις τα κλαδιά του δέντρου. Οι μαθητές/ριες με αφορμή μία αξία, λένε λέξεις και πράξεις που σχετίζονται με την αξία αυτή και σχηματίζουν το λεξόδεντρο της συμπερίληψης. Υπογραμμίζεται ότι οι αξίες μολονότι δεν είναι ορατές επηρεάζουν την ορατή συμπεριφορά, τις λέξεις και τις πράξεις των ατόμων. Τέλος συνδυάζοντας τις αξίες και τις συμπεριφορές οι μαθητές/ριες καταγράφουν τη διακήρυξη της συμπεριληπτικής τάξης.

.....Αλληλοβοήθεια.....

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να μοιραστούν εμπειρίες και βιώματα. Να αναπτύξουν ενσυναίσθηση. -Να κατανοήσουν αξίες σημαντικές για τη ζωή των ανθρώπων.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Τα παιδιά βρίσκονται στον κύκλο. Ξεκινάει όποιος θελει –εκπαιδευτικός ή παιδί, κάνοντας μια κίνηση που μεταφέρεται μέσα από τα μέλη του κύκλου μέχρι το τελευταίο. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται μέχρι να μεταφερθούν οι κινήσεις όλων των παιδιών.

Τα παιδιά απλώνονται στον χώρο. Καθένας/μια διαλέγει μυστικά ένα παιδί από το οποίο πρέπει να απομακρύνεται γιατί το θεωρεί «κίνδυνο». Ταυτόχρονα επιλέγει κι ένα άλλο παιδί ως «βοήθεια» το οποίο πρέπει να είναι ανάμεσα σε αυτόν και τον κίνδυνο για να μπορέσει να προστατευτεί. Όταν έχουν κάνει όλοι/ες τις επιλογές τους, ξεκινάει το παιχνίδι: Τα παιδιά κινούνται όλα στον χώρο προσπαθώντας να είναι κοντά στη «βοήθεια» και μακριά από τον «κίνδυνο». Οι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν το παιχνίδι. Όποτε κρίνει αναγκαίο, σταματάει το παιχνίδι και ρωτάει κάθε παιδί από ποιον «κίνδυνο» ξέφυγε και από ποιον δέχτηκε «βοήθεια». Στο τέλος τα παιδιά συζητούν στην Ολομέλεια . Κατά τον αναστοχασμό τα παιδιά γράφουν και μοιράζονται τα συναισθήματά τους κάθε φορά που αντιμετώπισαν κίνδυνο, που δέχονταν βοήθεια ή όταν δεν κατάφεραν να λάβουν βοήθεια.

.....Ανθρώπινα δικαιώματα.....

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές και οι μαθήτριες να προβληματιστούν και να επιχειρηματολογήσουν σε ζητήματα που αφορούν στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Οι εκπαιδευτικοί έχουν ετοιμάσει σε χαρτί του μέτρου 8 απόψεις που αντιμετωπίζουν το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από διαφορετική οπτική γωνία. Σε δύο διαφορετικές γωνίες της σχολικής αίθουσα έχουν τοποθετήσει καρτέλες με τις λέξεις ΣΥΜΦΩΝΩ και ΔΙΑΦΩΝΩ. Τα παιδιά, αφού διαβάσουν και κατανοήσουν την κάθε άποψη καλούνται να τοποθετήσουν στην κατάλληλη πλευρά ανάλογα με το αν συμφωνούν ή διαφωνούν. Όταν τοποθετηθούν όλα, οι εκπαιδευτικοί ζητούν από το κάθε παιδί να αιτιολογήσει γιατί συμφωνεί ή διαφωνεί.

Κατά τον αναστοχασμό τα παιδιά συζητούν για τις απόψεις που τα προβλημάτισαν περισσότερο και σημειώνουν τις τρεις απόψεις που θεωρούν πολύ σημαντικές για το ζήτημα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

.....Αναστοχασμός-Αξιολόγηση.....

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Οι μαθητές/ριες αναμένεται να συμπληρώσουν φύλλα αυτοαξιολόγησης και Αναστοχασμού ,να συζητήσουν για τη συνεργασία τους στην ομάδα , να αποτιμήσουν το Πρόγραμμα και να κάνουν Ατομικό Πλάνο Δράσης

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Στο χαρτόνι με τα συναισθήματα που είναι αναρτημένο στον τοίχο στον τελικό εξωτερικό ομόκεντρο κύκλο καταγράφονται τα νέα συναισθήματα των μαθητών/ριών. Οι μαθητές/ριες συμμετέχουν στις διαδικασίες περιγραφικής αυτό-αξιολόγησης και αναστοχασμού. Αρχικά συμπληρώνουν ατομικά το φύλλο αυτό-αξιολόγησης, το φύλλο αναστοχασμού και αποφασίζουν τι θα ήθελαν να βάλουν στο ατομικό τους portfolio. Κατόπιν συζητούν στην ομάδα τους για το τι τους άρεσε, τι τους δυσκόλεψε και τι θα ήθελαν να αλλάξουν στο πρόγραμμα. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει με τη σειρά τα συμπεράσματά της στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια οι μαθητές/ριες συζητούν στην ομάδα τους για τον τρόπο που λειτούργησε η ομάδα τους αναφορικά με τις διαδικασίες πχ. αν υπήρχε ισότιμη συμμετοχή των μελών, τήρηση του χρόνου, καλή συνεργασία. Η κάθε ομάδα ανακοινώνει με τη σειρά τα συμπεράσματά της στην ολομέλεια της τάξης. Οι μαθητές/ριες καταρτίζουν το ατομικό πλάνο δράσης, που μπορούν να βάλουν στο portfolio. Στο ατομικό πλάνο δράσης ο κάθε μαθητής/ρια γράφει 3 πράγματα που έχει αποφασίσει ότι πρέπει να κάνει ή να αλλάξει για να βελτιώσει τον εαυτό του/της στο επόμενο πρόγραμμα. Τέλος, ο/η κάθε μαθητής/ρια γράφει μία μόνο λέξη για το Πρόγραμμα σε ένα

χρωματιστό post it και το κολλά δίπλα στο συνεργατικό έργο.

.....

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις /Βιβλιογραφία

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/ Εκπαιδευτικό Υλικό Inclusive School, Εγχειρίδιο Δραστηριοτήτων:

Προτάσεις βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη. British Council Erasmus + ΙΕΠ. <https://inclusiveschools.net/gr/wp-content/uploads/sites/3/2020/04/INSCOOLBOOKLET-GR.pdf>

Πρόγραμμα Inclusive School, Οδηγός Εκπαιδευτικού, Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο: Προτάσεις βασισμένες στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ομαδοσυνεργατική μάθηση στην τάξη. British Council Erasmus + ΙΕΠ

https://inclusiveschools.net/gr/wpcontent/uploads/sites/3/2019/12/EL_maqueta_FINAL_ALTA_3M_M-SANGRE.

<http://www.centerschoolpsych.psych.uoa.gr/index.php/2014-10-22-10-29-55/2016-05-05-17-58-23/90-blog-article-2>

<https://taximagiki.blogspot.com/2017/11/blog-post.html#more>

Πρόγραμμα Inclusive Schools, British Council και ΙΕΠ (σελ 126)

<https://inclusiveschools.net/gr>

Δικαιώματα του παιδιού

http://www.childcom.org.cy/ccr/ccr.nsf/page1z_el/page1z_el?OpenDocument&i-symvai-twn-inwmenwn-ethwn-gia-ta-dikaiwmata-tou-paidiou

